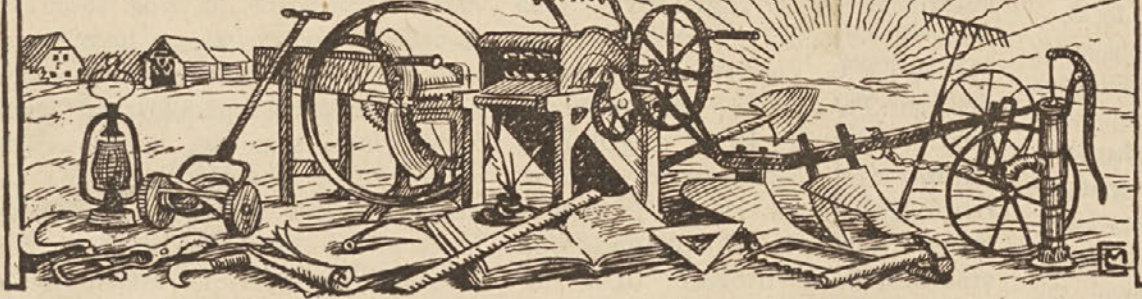

NAŠ GLAS

Izhaja vsak petek. —
Cena mu je 3 K na leto,
za Nemčijo in druge de-
žele 4 K, za Ameriko 1 dol
Posamezne številke 8 v.

Izdajatelj in lastnik: Kon-
sorcij lista »Naš Glas«.
Odgovorni urednik Makso
Hrovatin. — Tiska tiskarna
Maks Hrovatin v Ljubljani.

Dopisi naj se frankirajo in
pošiljajo na: Uredništvo
lista »Naš Glas« v Ljub-
ljani. — Naročnina, re-
klamacije in oglasi naj se
pošiljajo na: Upravništvo
lista »Naš Glas«, Ljub-
ljana, Wolfova ulica 12.

Neodvisen gospodarsko-političen tednik.

Štev. 22.

V Ljubljani, dne 29. maja 1914.

Leto I.

Propadajoča stranka brez bodočnosti.

Kakor smo že v zadnji številki »Našega Glasu« poročali, izpadle so volitve na Notranjskem tako, da je dobil neodvisni kandidat Notranjec 4223 glasov, kandidat S. L. S. dr. Pogačnik 5130 glasov, praznih listkov je bilo oddanih 253, razveljavljenih je bilo 68, razcepljenih pa 25. Dr. Pogačnik je zmagal torej z večino 560 glasov nad drugimi glasovi, ki so bili pri volitvi še oddani. Lavrenčiču je torej manjkalo le par sto glasov in podrl bi bil vsemogočno trdnjavo S. L. S. in njenega kandidata.

S. L. S. izgubila večino na Notranjskem.

Vzlic temu, da je zmagal kandidat dr. Pogačnik, lahko trdimo, da je S. L. S. v resnici v postojnskem volilnem okraju že ob večino. 10.432 volilnih upravičencev je štel ta volilni okraj. Polovica volilnih upravičencev znaša 5216. S. L. S. pa je dobila pri volitvah le 5130 glasov. Padla je pod polovico glasov volilnih upravičencev in s tem dejansko izgubila večino. To je potreba poudarjati, ker je iz teh številk razvidno, kako so pred volitvami agitatorji S. L. S. farbali ljudi, ko so jim pripovedovali, kakšna je moč S. L. S. Dva dni pred volitvami je sam obergeneral S. L. S. dr. Lampe na shodu v Vipavi svojim slepim in gluhim pristašem trobil, da je 9 desetink ljudi v taboru S. L. S. Dva dni nato so številke pri volitvi razkrile grdo laž kaplana Lampeta.

Financarčki, žandarčki in učiteljčki.

Po zobeh pa jih ni dobil samo dr. Lampe. Tudi dr. Kreka je lahko izid volitev na Notranjskem tako presenetil, da je kar znak padel. Par mesecev je šele od tega, kar je dr. Krek na Limbarski gori, ali nekje drugje v kamniškem okraju zatrjeval kmetom, da je v njegovi stranki prav vse in da so v »liberalni« stranki — kmečke stranke se gospodje tako boje, da se je še imenovati ne upajo — samo še financarčki, žandarčki in učiteljčki. Notranjske volitve kažejo, da to ni res in da je nemogoče, da bi samo v enem okraju bilo 4223 financarjev, žandarjev in učiteljev.

Notranjski kmet se dviga.

Res pa je, da se je začel dvigati kmet. Tudi v notranjskem volilnem okraju tvori večino volilcev kmet. Izid teh volitev pa kaže, kako lepo napreduje samostojna kmečka organizacija. V katerikoli občini je napredek, zahvaliti se imamo zanj edinole krepki in samozavestni združitvi krajevnih kmečkih zaupnikov. Brez teh bi ne bilo rezultatov, kakršne smo v posameznih občinah videli. In baš v tem, da se je zanesel smisel za politično razumevanje in za politično delo zopet med nove kmečke pristaše, leži največji pomen zadnjih volitev. V vipavski dolini se je pravzaprav šele to pot prvič začelo sistematično in organizirano agitacijsko delo. Umevno je, da se po vseh občinah še ni obneslo. V drugih sodnih okrajih notranjskega volilnega okraja smo krajevno organizacijo povsod po-

globili in menda v prav vseh občinah napredovali. Kmetje danes uvidevajo, da se da z dobro krajevno organizacijo priboriti večino skoraj v vsaki občini. Izginila je malodušnost in obup kakor kafra. Ponosno in v svesti si gotove zmage v najbližji bodočnosti nastopa danes naš kmet. Če bi to ne bilo tako, bi morale volitve na Notranjskem izpasti čisto drugače kot so.

Nečuven pritisk na volilce.

Pozabiti ne smemo, kakšnemu pritisku je bil izpostavljen naš notranjski kmet pred volitvami. Vlada se je postavila na stran S. L. S. Reklamacije naših ljudi je kar na debelo odklanjala. Šele deželna vlada v Ljubljani je deloma ugodila naši pritožbi in razveljavila nepostavne sklepe zlasti postojnskega okrajnega glavarja. Deloma gredo pritožbe še naprej, a za zadnje volitve smo že oškodovani. Vlada je imenovala vsepovsod v volilno komisijo same zagrizene klerikalce in se ni prav nič ozirala na naše upravičene želje. Deželni odbor je pritiskal na volilce z vso dano mu močjo. Zadnje tedne pred volitvijo odredil je po celem volilnem okraju premovanje goveje živine. Obljube cest, svinjakov in hlevov iz deželne blagajne tu nihi ne vpoštevamo ne. Cerkevna oblast je na vse kriplje delala za kandidata S. L. S. Spovednica, prižnica, farovž in cerkev, vse se je zlorabljal v imenu božjem za ostuden volilni boj. Še več. Škof je napravil zadnji teden pred volitvijo po vseh vipavskih farah birmovanje, ki naj bi tudi pripo-

moglo k boljšemu uspehu pri volitvi. A vse zastonj. Kmet se je puntal S. L. S. in nobeno že obrabljeno sredstvo S. L. S. ni več nanj vplivalo. Edina rešitev za kandidata vsegamogočne S. L. S. je ostala grda laž in sleparstvo.

Le goljufija je rešila S. L. S.

Prav zadnji trenotek, zadnji večer pred volitvijo, razposlalo je tajništvo S. L. S. po celem volilnem okraju telegrame, da je **tržno gospodarstvo v Postojni vsled slabega gospodarstva razpuščeno, župan Lavrenčič pa, da utegne biti odstavljen.** Umevno je, da je vplival tak telegram na vsakogar. Marsikateremu našemu človeku je kar sapo zaprlo; kajti le malokdo je mogel spregledati, da je od klerikalne stranke s to brzojavko vprizorjena velikanska lumparija. Zlasti pa je ta telegram vplival na politično manj izobražene ljudi in to tem bolj, ker so ga klerikalni agitatorji še po svoje mastno zabeljenega ljudem razkladali. Kakor besni letali so kaplani in drugi farovski agitatorji od hiše do hiše, od volilca do volilca ter slikali Lavrenčiča kakor človeka, ki je pri postojnski občini pobasal stotisočake. Ko smo v Ljubljani zvedeli pozno zvečer pred volitvijo o lopovskem telegramu S. L. S., so nekateri mislili, da je za kandidata vse izgubljeno. In vendar ni bilo tako! 4223 glasov dosedaj še noben samostojen kandidat na Kranjskem ni dobil. Odkrito povedano: **Občudovali smo neupogljivost, stanovitnost in močatost Notranjcev,** ko so vzlic temu prihajali iz volilnega okraja zelo ugodna poročila o volitvi. Res pa je, da bi bil **župan Lavrenčič danes zastopnik Notranjcev v državnem zboru, da se niso klerikalci zadnji trenotek poslužili take lopovščine.** Samo v vipavski dolini bi bilo za več sto glasov razlike.

Kazen za greh pride

to si naj tudi zapomni farovška gospoda. Človek, ki izgubi poštenje in ki hoče pomagati le z goljufijo in sleparijo, je že obsojen. **Tudi politična stranka, ki se rešuje edinole še z lopovstvom, je obsojena na propast in ne more imeti bodočnosti.**

Neprecenljive vrednosti je postopanje S. L. S. v zadnjem volilnem boju za **probujanje ljudstva.** Ogoljufan ni bil le kandidat Lavrenčič, ogoljufani niso samo volilci župana Lavrenčiča, **ogoljufani so tudi volilci S. L. S., ki so zaupali ljudskim sleparjem in**

s svojimi glasovi pripomogli goljufiji do zmage. Podobni so ubogemu revežu, ki je verjel na sejmu zgovornemu judu. Ko je prišel domov, je spregledal, da je ogoljufan!

Najbolj ogoljufani so pa posvetni farovski agitatorji. Cela vrsta jih že danes stoji pred sodiščem, kjer se jim bo zagovarjati vsled volilne sleparije. **To so prve žrtve brezvestne stranke, ki je z goljufijo vzela med ljudstvom zadnjo troho zaupanja.** Danes je vsegamogočna S. L. S. propadajoča stranka, brez morale, brez bodočnosti!

Političen pregled.

Albanija, to bolno dete avstrijske diplomacije, dela največje preglavice svoji materi. Pretečeni teden nas je presenetila vest, da se je minister za notranje zadeve, ki je obenem vojni minister, Esad paša, spuntal zoper svojega kneza princa Wieda ter da so proti Draču pričele marširati, uporne čete upornih Albancev. Esad pašo so ujeli v njegovi palači, potem ko so jo obstreljevali iz topov. Čudno pa je, da potem z Esad pašo niso ravnali tako, kakor se navadno ravna z uporniki, ampak da so ga pustili teči. Prišel je na italijansko vojno ladjo, ki ga je prepeljala v Rim. Esad paša izjavlja, da je bil vedno zvest napram svojemu knezu, da pa se je uprl raznim »avstrijskim« splotkam, ki da so hotele Albanijo popolnoma spraviti pod avstrijski upliv; »Avstrijci da so znali pridobiti na svojo stran katoliška albanska plemena ter ustvarili novo stranko »nacionalistov«, ki naj ima namen izpodriniti italijanski upliv ter upliv mohamedanskih albanskih plemen. Sedaj je zopet pokoncu cela Italija! Njeni časopisi pišejo tako sovražno proti nam, kakor bi bili tik pred vojsko. Medtem so se albanski uporniki vedno bolj bližali Draču. Nabili so orožništvo, ki ga je knez poslal proti njim ter ujeli holandske oficirje, ki so poveljevali orožništvu. Katoliška albanska plemena so ob prvem strahu zbežala ter pustila kneza na cedilu. Knez, poznavajoč vrle svoje vitežke podanike, je s svojo rodbino zbežal na italijansko vojno ladjo. Pozneje je prišel zopet na kopno ter se pričel pogajati z vstaši. Pogajanja še niso končana. Vsa nevolja se je obrnila tudi proti Avstriji, češ, da je ona kriva vseh homatij. Da so to nevoljo nekoliko pomirili, so odredili, da se avstrijski poslanik pogajanj ne

sme udeležiti ter da so avstrijski mornarji zapustili Drač in se podali na svoje ladje. V Albaniji so zadobili ves vpliv — Italijani. Tako stoje torej razmere. Knez je vsled svoje nerodnosti, nesposobnosti in strahopetnosti postal naravnost nemogoč. Na drugi strani pa je padel avstrijski vpliv na ničlo ter je odločilen edino le italijanski vpliv. Kako se uresničujejo naša prorokovanja! Sedaj nam manjka samo še, da se zaradi Albanije spoprimeemo z Italijo, pa bo kronano modro delo naših državnikov. In čemu vse to, čemu teh ogromnih denarnih in morda tudi krvnih žrtev? Ker Srbiji ne privoščimo uboge luke na albanskem obrežju. Saj se nam mora ves svet smejati.

V delegacijah v Budimpešti se razmotriva naša zunanja pa tudi naša notranja politika. Grof Stürgkh brani svoje absolutistično vladanje s pomočjo § 14. Grof Berchtold pa zagovarja »svojo« politiko napram Rusiji, Romuniji, Bolgariji in Srbiji. Pravi, da smo z Rusijo v prijateljskem razmerju, medtem se pa v Galiciji vrši že večtedenska pravda proti onim Rusom, ki so se poganjali za pravoslavje, češ, da je to — veleizdajalsko. Govori o prisrčnih razmerah z Romunijo, v istem trenotku pa izvemo, da pride sam ruski car v stolno mesto romunsko, Bukarešt, kjer se bo praznovala zaroka njegove hčere s prestolonaslednikom romunskim. Z Italijo nas seveda vežejo najintimnejše vezi, zato sežigajo tam avstrijske zastave ter pobijajo avstrijskim konzulatom okna. V Albaniji se novo državno telo »mirno« razvija v kulturnem in gospodarskem oziru, drugi dan pa pride na Dunaj brzojavka o albanski revoluciji. Tu se res že vse neha. Ali je Berchtold in ž njim vsa naša diplomacija popolnoma nezmožna in nesposobna voditi našo državo na zunaj, ali pa jo namenoma vodi v pogubo in nesrečo. V enem kakor drugem slučaju bi bilo treba železne metle, da pomede s tako diplomacijo ter da jo nadomesti s sposobnimi in res patrijotičnimi ljudmi. Ti gospodje delajo vso politiko izza zelene mize ter gledajo ves svet okoli sebe s svojih športnih prostorov in plesnih dvoran. V naših demokratičnih časih grofi in knezi, ki se z ničemer drugim ponašati ne morejo kakor s svojim visokodonečim naslovom, niso pravi zastopniki naše države na tujih dvorih, kjer pridejo v dotiko le z najzmožnejšimi in najzvežbanejšimi zastopniki dotične države. V takem slučaju morajo naši zastopniki zaostati, ker se kratkomalo ne morejo

kosati s svojimi nasprotniki. Zato se je večkrat povdarjalo, da se mora tudi naša diplomacija demokratizirati. Ne gledati na visoko ime, ampak najmožnejšega se mora postaviti na tako odgovorno mesto, pa naj bo tudi navaden zemljan brez plemstva in naslova.

Domače novice.

Deželni glavar dr. Šušteršič degradiran. Božji mlini meljejo sicer počasi, a gotovo. Pred par meseci so odstavili Šušteršiča kot predsednika kluba klerikalnih poslancev, sedaj pa se je moral dr. Šušteršič umakniti iz delegacij. Prejšnji teden je še govoril v delegacijah v par dneh pa je kar moral pobrati šila in kopita, kakor pravi šuštarček. Izpodrinil ga je dr. Krek. Proti dr. Šušteršiču nastopa v klerikalni stranki struja, ki obsoja koritarsko in brezdomovinsko politiko. Škoda, da prihaja spoznanje med te ljudi tako pozno.

Slovenec tarna. Tako poparjeni klerikalci, kot so vsled zadnjih volitev na Notranjskem, še menda nikoli niso bili. Voditelji klerikalne stranke sami zatrjujejo, da ne bo njihovo gospodarstvo več dolgo trpelo, ker čutijo kako se jim zibljejo tla pod nogami. Opravičeno se boje prevaranega kmeta, ki vstaja. Kakšen obup vlada v klerikalnem taboru se najbolj razvidi iz Slovencev, ki prinaša o notranjskih volitvah članek, podoben molitvi zgrevenega grešnika. V tem članku pravijo, da je njihov pritisk rodil na deželi protiodpor, vsled česar se mora ta napaka popraviti. Tudi pravi člankar, da naj si klerikalci iz glave izbijejo misel, da bo še kedaj samo njihova stranka vladala na deželi. Tudi Šušteršič je s tem člankom po ovinkih slišal gorke. — Mi pa pravimo: **že prepozno!** Za S. L. S. ni več rešitve in je tudi ne sme biti! Ta stranka je v par letih pokazala, da ni niti slovenska, niti ljudska. S. L. S. je danes v očeh vsakega pametnega človeka le Stranka Ljudskih Sleparjev.

Lepa tolažba. Šušteršič se je tudi oglasil v Slovincu, da pritisne flajšterček na notranjsko rano S. L. S. On pravi, da je z uspehom **zadovoljen** in da je še slabjšega pričakoval. Tudi pravi, da mora biti S. L. S. pripravljena, da bo v bodoče izgubila sem pa tam kakšen mandat, da pa to nič ne stri, ker bo potem še močnejša. Zelo zanimivo je kako postajajo levi krotki

in kako nepremagljiva S. L. S. že sama vidi svoj konec!

Otvoritev belokranjske železnice. V ponedeljek se je otvorila ob velikih svečanostih in ob navzočnosti železniškega ministra Forstnerja, dež. predsednika Švarca, dež. glavarja Šušteršiča in ljubljanskega župana dr. Tavčarja belokranjska železnica. Od Novega mesta do Metlike in zadnje postaje na kranjskih tleh Rosalnice, je sprejemalo slovensko ljudstvo goste v slavnostni obliki in povsod kazalo, da so slovenska tla, po katerih teče nova železnica. Izjerno je delala le postaja *L a z e*, kjer so izzivali kočevski Nemci z nemškimi zastavami. Hoteli so opozoriti, da stanujejo Nemci tudi ob novi železniški progi. V Belikrajini je nastopilo domače prebivalstvo v slikovitih narodnih nošah. Največ pozornosti je zbudil pozdrav v Uršnih selih, kjer je pristopil k ministru kmetski župan Martin Plut, mu podal ponosno roko in mu glasno in počasi govoril pozdrav. Njegov moški nastop je napravil na ministra in vse navzoče najglobokejši pozdrav. Ministra so pozdravljali tudi na drugih postajah, tako v Novem mestu župan Rosman, v Kandiji župan Zorc, na Ruperč vrhu Goriany, v Metliki župan dr. Weibl, načelnik cestnega odbora Matjašič in v Črnomlju župan Dolžar. V Črnomlju se je vršilo tudi slavnostno kosilo, ki so ga priredile belokranjske občine in katerega se je udeležilo okoli 150 povabljenec. Pri kosilu so se vršili razni govori in zdravice. Zvečer se je vrnil minister v Novo mesto in prenočil pri proštu Elbertu. Drugi dan si je ogledal minister novo nameravano progo Novo mesto—Brežice.

Železnica Brežice—Novo mesto. V prid zgradbe železnice Brežice—Novo mesto prirejata poslanca Jarc in Hladnik shode. V državnem zboru pa nista za železnico ničesar storila in dosegla. To jima zborovalci tudi povedo. — Po otvoritvi belokranjske železnice je obvozil železniški minister Forstner oba bregova Krke od Novega mesta do Brežic v avtomobilu in sprejemal v posameznih krajih zastopnike ljudstva in njihove prošnje za novo železnico.

Naš cesar je že skoro popolnoma ozdravil. Ob lepem vremenu se že sprehaja na prostem. 20. junija gre cesar na letovišče v Išl.

Vina so pridelali v Istri l. 1913 pol milijona hektolitrov in ravno toliko na Goriškem. Vse vino je bilo vredno 30—40 milijonov kron.

Nemci žalujejo za umrlim skladateljem Košatom, ki je bil rodom ko-roški Slovenec. V šoli se je ponemčil in skladal nemške pesmi, za katere je uporabljal slovenske narodne napeve. Slovenska pesem in slovenska kri morata množiti nemško slavo.

Nova iznajdba. Bajde iz Šiške je iznajdel priprave, s katerimi vlak sam zapre zatvornice ob cestah in sam nanažanja, da pride vlak. Če se iznajdbi obneseta, bosta preprečili marsikatero nesrečo.

Sadno razstavo priredijo v jeseni v Celju.

Vas Orehek hoče izločiti deželni odbor iz občine Slavina in jo priklopiti občini Hrenovice.

Radi ponarejanja denarja so bili pred ljubljansko poroto 12, 13 in 15 let stari fantje iz Podhruške. »Ponarejali« so desetice in jih prinašali 70 letni branjevki Balotta. Ker fantje sploh niso vedeli, kaj so delali, so jih porotniki oprostili.

V dosmrtno ječo je obsodilo ljubljansko porotno sodišče Janeza Kržišnika, ki je bil že 8 let zaprt, pa je zopet ponovno kradel okoli Žirov ter poskusil svojo botro Marijano Ušeničnik na Golem vrhu ubiti in jo oropati.

Atentat na hrvatskega bana Skerleca. Policija v Zagrebu hoče po vsi sili dokazati, da je nameraval neki dijak atentat na bana. Vendar bo policiji to težko dokazati, ker atentata ni nihče nameraval.

Meso bivolov, ki se pasejo po ogrskih ravninah in v Rumuniji, prodajajo v Ljubljani, kg po 1 K.

Prepir radi podobe Matere božje na Sveti Gori pri Gorici. V Gorici se prepirajo, kje je prava čudotvorna podoba Marijina iz cerkve na Sveti Gori. Neki starinar pravi, da jo ima on v Gorici, knezonadškofijska pisarna pa trdi, da je prava podoba še vedno na Sveti Gori, toda starinarja radi slike vendar ne toži. Tako je vprašanje še vedno nerešeno.

Slaba kupčija. V Trstu sta se zmečila dva neznanca z nekim kupcem, da mu prodasta za 2000 K 10.000 ponarejenih 20 kronskih bankovcev. Kupec je obvestil s tem policijo in ko je policija neznanca prijela, je našla pri enem zavoj, pri katerem je bil zgoraj in spodaj pravi bankovec, v sredini pa ponarejeni — navadni bel papir, le ob robu namazan z isto barvo, kot so bankovci. Goljufa so seveda zaprli.

Velika tatinska družba nadleguje že dalj časa vasi ob Gorjancih na Do-

lenjskem. Ker stori vlada v zatiranje te nadleže premalo, so se kmetje začeli sami oboroževati in preganjati rokovernjače, pa brezuspešno. Tatje kradejo obleko, suho meso, vino in vse kar jim pride pod roko.

Požari. Neki petletni deček je zažgal na Potovrhu pri Novem mestu slamo. Vnel se je požar, ki je uničil hišo in kozolce posestnikov Vovko in Hrovat. Škode imata okoli 5000 K. — Velik požar je izbruhnil v Kosezah pri Postojni pri dveh posestnikih istega imena Franc Peterlin. Zgorel je kozolec in gospodarsko poslopje. Škode pa je 11.000 K.

Umrli. V Boh. Beli je umrla nadučiteljeva vdova gospa Marija Černi, v starosti 72 let. — V Šmartnem pri Litiji je umrl ondotni mizarški mojster Jos. Izgoršek, star 61 let.

Nezgodna dolenjski železnici. Pri Radohovi vasi je prevrnil pospešeni večerni dolenjski vlak voz, konja in 12 letnega dečka Bivca, po d. Škufcev iz Št. Vida pri Zatičini. Stroj je vrgel vse skupaj 15 metrov daleč od sebe in zdrobil zadnji del voza.

Pri nabiranju šmaranc je padla 12 letna sodarjeva hči Ivana Dolenc iz Železnikov preko nekih pečin in se smrtnonevarno poškodovala.

Grozno smrt je storil 13 letni Ivan Smuk, delavec pri premogokopni družbi v Kočevju. Zgrabil ga je transmisijski jermen, zavrtel v zraku in ga vrgel ob steno, da je obležal mrtev z razbito lobanjo. — V Jostinškem grabnu v ljubljanski okolici se je prevrnil s steljo naložen voz v potok in pokopal pod seboj 25 letnega hlapca pri posestnici Škerjanc v Jaršah Andreja Bolteta, ki se je pod vozom zadušil.

Avtomobil Kandija—Krško se je na nekem ostrem ovinku v Mrzli dolini prevrnil, ker je krmilo odpovedalo. Nesreče ni.

Utonil je 16 letni trgovski vajenec Jože Peče pri trgovcu Zadniku v Senožeah v ondotnem pivovarniškem bajerju. Doma je iz Zatičine.

Rokovnjači v Podgorjancih. Veliki gozdovi po Gorjancih dajo dovolj zavetja različnim sumljivim osebam, ki v bližini pokradejo, kar dobe. Ondotni kmetje so se že združili in napravili pravi lov na to tatinsko druhal, ki se jim pa vedno izmuzne. Želeti bi bilo, da se orožniške postaje tam doli čim največ pomnožijo.

Strelnica je ubila Josipa Ferenčaka in Marijo Slovenec v Skopicah, občina

Cerklje na Dolenjskem, ko sta pri delu na polju vedrila pod enim dežnikom.

Poskušen rop. Janez Vilar iz Podgorice se je vračal ponoči okoli 11. ure domov. Tedaj ga je napadel na cesti neznan človek in ga oropal ure. Nekega sumljivega človeka so že zaprli.

Repe je odrezal 17 letni Štefan Šemrov konjem posestnika Fr. Mačka na Brodu pri Logatcu in žimo prodal. Konji so vsled tega zgubili na vrednosti 200 K. Šemrov se je javil sam sodniji.

V škedenjskih plavžih ponesrečeni delavec Petrič je doma iz Vrhnike in zapušča ženo z dvema otrokoma.

Samomori. 12 letni Ferd. Kozina, o katerem smo poročali že zadnjič, da se je menda ponesrečil na progah med Logatcem in Rakekom, je dobil v šoli slabo spričevalo. Popravil je v spričevalu nekaj redov in se iz strahu pred kaznijo vrgel pod vlak. — Uršula Dolinar, stara 50 let, doma iz Mavčič pri Kranju se je obesila na vešala za obleko pri svoji hčeri na Selu pri Mostah.

Tatvina lesa. Vincencu Ogorelcu na Škofljici so neznani tatovi ukradli drv za dva voza iz gozda pri Zalogu.

Opozorjamo na oglas tvrdko Engelbert Skušek v današnji številki.

Ne puščajte otrok samih doma! Zgorel je otrok posestnici Šternčovi iz Bizovika o priliki, ko so bili otroci sami doma in se igrali z užigalicami. Otroka posestnice Demšar v Koroškem vrhu št. 6, občina Poljane pri Kranju sta bila sama doma, medtem ko je šla mati v cerkev. Tedaj sta se prikradla dva neznana potnika v hišo in hotela krasti. Ker so jih otroci prestrašili, je eden ustrelil v sobo in zadel 4 letno hčerko v dlan desne roke.

Jugoslovanska zemlja.

Srbija izvažata največ živine v Južno Italijo, Sicilijo in vzhodno obal Sredozemskega morja.

Naseljevanje v Srbiji. V Novo Srbijo se preseli iz Amerike 10.000 Hrvatov in Srbov in iz Avstrije 2000 Srbov, Hrvatov in Slovencev. Turki se iz Srbije v velikem številu izseljujejo. Odšlo jih je že okoli 90.000

Bolgarski car se v svoji državi ne čuti več varnega, zato so mu morali pomnožiti telesno stražo.

Hrvat pridejo v Postojno. Hrvatsko pevsko društvo »Kolo« v Zagrebu priredi v nedeljo, 7. junija s posebnim vlakom izlet v Postojno, kamor dospejo okoli 9 ure predpoldne. Ogleдали si bodo Postojnsko jamo, kjer bodo

več zborov zapeli in odpeljejo se potem zvečer nazaj v Zagreb. Notranjci, posebno pa vi, Postonjčani, pripravite jim tak sprejem, da se bodo čutili pri vas na svoji jugoslovanski zemlji. Okrassite hiše s slovenskimi in hrvatskimi zastavami, ki naj jim vihrajo v prisrčen pozdrav naproti.

Povratek v domovino. Pred več sto leti so se izselili nekateri Srbi iz svoje domovine na sedaj še turški polotok Galipoli, kjer so se ohranili do današnjega dne. Sedaj pa, ko je postal srbski narod svoboden, so se vrnili v novoosvojeno zemljo in srbska vlada jim je odkazala za naselitev Bunardžek zraven postaje Aleksandrov. Seboj so prinesli vse, kar so imeli, celo zvonove in svete podobe svojih cerkva.

Hvaležnost Srbom. Lastniki »Srbskega književnega glasnika« so sklenili podariti 10.000 dinarov hčerki pred kratkim umrlega velikega jugoslovanskega učenjaka Skerliča. V srbski skupščini pa bodo stavili poslanci vseh strank predlog, naj se uvrsti v vsakoletni proračun svoto, ki se bo izplačevala dr. Skerličevi vdovi kot častno darilo, ker je njena penzija vsled prekratkega službovanja Jovana Skerliča preneznatna, da bi mogla brez skrbi živeti.

Veliki narodni tabor na Koroškem. Pred kratkim se je vršil v Podjurski dolini velik tabor koroških Slovencev, ki so protestirali proti zatiranju narodnih pravic in zahtevali z vso odločnostjo ustavne države vrednih razmer. Tabora se je udeležilo nad 4000 oseb. Shod so končali s pevanjem pesmi »Lepa naša domovina« in »Hej Slovani«. Narod naš vstaja, sovražnik pa trepeče.

Shod v Škedenju pri Trstu. Tržaški Slovenci so v nedeljo odločno protestirali na mnogoštevilnem shodu proti vmešavanju Italijanov in Nemcev v jugoslovanske razmere. Ne enega, ne drugega ne briga prav nič, kako si hočemo svoj dom urediti. Tu smo mi gospodarji in toliko samozavestni smo tudi, da bomo vsakega prav občutno udarili na prste, kdor bi hotel iztegniti svojo zemljelačno roko po naši posesti.

Bolgari se vračajo v slovansko kolo. Bolgari, ki so sklenili, da se ne udeležijo vsesokolskega zleta v Ljubljani, niti čebelarskega shoda v Pragi, češ da nočejo ničesar več imeti opraviti z drugimi Slovani, ki so jih baje izdali, se polagoma hočejo vendar strezniti. Prijavili so že svojo udeležbo na vseslovanskem kongresu v Petrogradu, ki se vrši v jeseni.

Amerikanski novičar.

Nemščina v Clevelandskih šolah.

Dosedaj se je podučeval nemški jezik kot obligaten predmet. Ker pa so zadnje čase učitelji in učiteljice zahtevali večje plače, se je izrazil šolski odbor, da bo pregnal nemščino iz Clevelandskih šol.

Slovensko godbo so ustanovili v Clevelandu.

En milijon smrek je zasadila minosetska država v Št. Paulu.

Zlato so odkrili v državi Wyoming. Bogatini se naselijo tja od vseh strani — ker hočejo še bolj obogateti.

20 milijonov za preiskavo ljudskih grehov so v Clevelandu Ohio dosedaj nabrali za preiskovanje obročja umrlivosti, razmer v delavnicah, meznega vprašanja, razporečnih slučajev in vlačugarstva.

10 urno delo za ženske v Washingtonu določa nova postava, ki jo je sprejelo tamošnje zvezno nadsodišče.

Dobiček pri petroleju. Različne petrolejske družbe so imele v letu 1913 stoindvajset milijonov dobička pri prodaji petroleja.

Kalifornijsko vseučilišče je praznovalo svoj 46 letni jubilej. Tem povodom dobilo je okoli 3 milijone dolarjev darov v znanstvenene namene.

Po 29 letih zopet spregledal je v Atlantic City 70 letni veteran F. H. Smit. Operiral je slepca neki zdravnik in operacija se je posrečila.

Gostilna v mestni upravi. V Sisseton S. Dak. je nesla gostilna, ki jo je občina oskrbovala 10 tisoč dolarjev čistega dobička letno. Poleg tega je imela ta gostilna to dobro svojstvo, da se v njej ni nikdar opijanil in jo je vsak gost moral zapustiti že ob 9 uri zvečer.

Po svetu.

Politiška podivjanost v Galiciji.

Gališki klerikalci so izvabili voditelja poljske ljudske stranke Stapinskega na shod in ga tam do krvi pretepli. Hoteli so ga vreči tudi z nekega mostu v vodo, a so spremenili svoj načrt in ga hoteli križati na holmu, ki se imenuje Golgota. Le prihod številnih pristavev Stapinskega in orožnikov je slednjega rešil gotove smrti. Nad vse značilno za klerikalce je, da je bil ves čas nečloveškega divjanja navzoč nek pater, ki je ljudi blagoslavljal.

Umrl je na Češkem poslanec dr. Pacak, ki je bil pred leti tudi češki

minister. Iz njegovega življenja je zanimivo, da je bil kot visokošolec l. 1868 obsojen radi veleizdaje na 5 let ječe. Tri leta je bil tudi zaprt, potem pa pomiloščen. Nato je nadaljeval svoje študije, postal doktor in advokat in nazadnje še minister. Pač redok slučaj. Dr. Pacak je pripadal mladočeški napredni stranki in je bil zelo naroden mož in poslanec.

Polom hranilnice. V Karlovcu na Hrvaškem je prišlo do poloma v ondotni hranilnici, ker je ravnatelj Herman lahkomišeno igral na borzi in izgubil velikanske svote. Manjka 5 milijonov kron. Cela vrsta rodbin in trgovin je uničenih. Sodišče je dognalo, da so v hranilnici že celih dvajset let ponarejali sklepne račune. Ravnatelja so zaprli.

Kako dela Nemčija in kako Avstrija. Nemčija se je zadržala za časa balkanske vojne jako zmerno in je s tem svoj vpliv in svojo trgovino na Balkanu najbolj podprla. Avstrija je nasprotovala, kjer je mogla in zato je Balkan za naš trg izgubljen. Za bodočnost naznanja nemški vodilni minister, da bo Nemčija balkanske države v njihovem razvoju podpirala kjer bo mogla, in da ne želi nobenih novih bojev. Avstrijski zunanji minister je pa napadal Srbijo in zatrjeval, da se mora zgoditi na Balkanu vse tako, kot hoče Avstrija. Zato mi na Balkanu izgubljam, Nemčija in Italija pa pridobivate.

Žalostna afera med Čehi. Kakor smo že svoj čas poročali, je obdolžil največji češki list »Narodni listi« predsednika češke narodne socialne stranke državnega poslanca in sodnika dr. Šviha, da je v službi policije. Praška policija ga je najela, da ji poroča o vseh sklepih, ki jih store poslanci njegove stranke in sploh o vsem njenem gibanju in mu zato dajala na mesec 800 K nagrade. Dr. Šviha je tajil, nazadnje je pa le odložil čast državnega poslanca in tožil urednika Narodnih listov dr. Hellerja radi razžaljenja časti. Sedaj se je vršila tozadevna porotna obravnava, ki je pokazala s kako podlimi sredstvi delata v Avstriji vlada in policija. Dr. Šviha je hodil pod tujim imenom k policijskemu uradniku dr. Klimi in mu izdajal strankine tajnosti. To je opazovala policijska uradnica gospa Voldanova, ki pa je imela toliko narodne časti in narodnega ponosa v sebi, da ni hotela več gledati narodnega izdajstva, marveč je vse izdala mladočeški stranki. — Voldanova sama kot nihče drugi od policije ni smel biti zaslišan za pričo, ker je izjavila

vlada, da je vse to uradna tajnost. Kljub temu so prišli porotniki do prepričanja, da je dr. Šviha res bil policijski špijon in da je za denar izdajal strankine tajnosti in so toženca dr. Hellerja oprostili od hudodelstva obrekovanja časti in tako posredno obsodili Šviho. Beseda Šviha pomeni sedaj na Češkem najbolj žaljivo besedo.

Revolucija v Albaniji. Zadnjič smo poročali, kako je hotel pahnuti albanski vojni minister Essad paša kneza raz prestol, in kako ga je dal nato knez prijeti in izgnati iz Albanije. S tem pa vstaja ni bila zadušena. Albanci so nastopili še odločneje in prišlo je tako daleč, da je moral pobegniti knez z vso svojo družino in svojim spremstvom na italijansko vojno ladjo, ker ni bil več svest si življenja. Okoli 15.000 upornih Albancev se je utaborilo pred Dračem in stavilo knezu svoje pogoje, predvsem, da mora poklicati Essad pašo nazaj in sam odstopiti. Imeti hočejo mohamedanskega vladarja in ne kristjana. Med vstaši in albansko žandarmerijo se je vnel hud boj in so bili vsi žandarji z oficirji vred od Albancev vjeti. Knez Viljem ne bo več dolgo v Albaniji, vlado je že itak zopet prevzela mednarodna komisija. Italija dolži Avstrijo, da je ona vzrok revolucije in da je ona spravila Essad pašo, ki je bil prijatelj Italijanov, iz dežele. Vedno jasneje je, da bo ravno Albanija povod za veliko vojsko med Avstrijo in Italijo. Tako znajo vladati naši brihtni ministri in diplomati.

Nemci jedo pse. V Nemčiji se nahajajo mesnice pasjega mesa. Nemci so pojedli l. 1907 6472, l. 1908 6361, l. 1909 6990, l. 1910 5992, l. 1911 6553 in leta 1912 (v dobi krize) 8132 psov.

Franc Kossuth, vodja neodvisne stranke na Ogrskem, je umrl v Budimpešti. Franc Kossuth je bil sin Ludovika Kossutha, ki je leta 1848 odstavil Habsburžane z ogrskega prestola in spremenil Ogrsko v republiko. Sin je podedoval slavo svojega očeta, a bistroumnosti in živahnosti njegove ni podedoval. Sicer je stal Franc Kossuth na čelu stranke, ki hoče odtrgati Ogrsko od Avstrije, toda nastopal je vedno tako zmerno, da ga je sprejel celo cesar v avdijenci. Svojo mladost je preživel Franc Kossuth izven Ogrske v Mali Aziji, Franciji, Angleški in Italiji, tako da je govoril le slabo madžarsko, ko je prvič nastopil v ogrskem parlamentu. Nemščine ni znal nikdar dobro in s cesarjem sta govorila francosko. Po poklicu je bil Franc Kossuth inženir. Ob njegovem grobu žaluje cela Ogrska. Pokopljejo ga v

častnem grobu (mavzoleju) njegovega očeta.

Kdaj so se otvorile posamezne železnice na Kranjskem. Najstarejša železnica na Kranjskem je Južna železnica. Železnico od Celja do Ljubljane so začeli graditi l. 1845 in otvorili leta 1849, cela proga do Trsta pa se je otvorila l. 1854. Gorenjsko železnico Ljubljana—Trbiž so izročili prometu l. 1870, progo Št. Peter—Reka leta 1873. Kamniška železnica je začela voziti l. 1890, Dolenjska železnica Ljubljana—Kočevje l. 1893, Grosuplje—Straža l. 1894, Vrhnjska železnica l. 1897 in Karavanško železnico l. 1906.

Zdravstvo.

Delo človeškega srca. Če je človek 70 let star, mu srce udari $2\frac{1}{2}$ milijardkrat; kajti srce vdari v eni minuti 70 krat, v jedni uri 4200 krat in v jednem letu 36,792.000 krat. Z vsakim vdarcem vrže srce iz sebe po životu 100 gramov krvi, v jedni uri torej 420 litrov. Kri se tekom enega dne vrne v srce 3600 krat. Tekom enega leta preteče torej kri cel život $1\frac{1}{3}$ milijonkrat. Kri napravi na dan v človeku pot, ki je dolga $12\frac{1}{2}$ kilometrov, v 70 letih pa pot 270.000 kilometrov. Ta pot je tako velika, da bi prišel po njej okoli in okoli zemlje šestkrat.

Bodite previdni pri kopanju! Prihaja čas kopanja in ž njim tudi čas nesreč. Ne kopajte se razgreti, ne kopajte se na nevarnih krajih in tudi ne v vodi, ki jo ne poznate!

Prva pomoč pri utopljenih. Če hočemo utopljenca še rešiti življenje, položimo ga na zemljo, odstranimo mu vso obleko, usta in nos mu očistimo peska in blata. Cel život drgnimo s suhimi, gorkimi cunjami. S koncem volne ščegetajmo utopljenca nos, da ga pripravimo do kihanja. Najvažnejša stvar pa je vzbuditi mu zopet dihanje. To se vrši na sledeči način: 1. najprej poklekne na ponesrečenčevo glavo, 2. potem zgrabim obe njegov roki nekoliko nad komolcem, 3. roke vzdignem nato enakomerno in počasi preko ponesrečenčeve glave, 4. v tem položaju zadržim roke par sekund, nakar jih spravim zopet nazaj in jih tiščim par sekund trdno na prsni koš, 5. to se ponavlja približno 16 krat v minuti. — V srečnih slučajih začne ponesrečenec kmalu sam dihati; z dviganjem rok se izživlja vdih, s pritiskom na prsi izdih. Če vidimo, da se začenja nesrečnežu zopet kri pravilno pretakati,

kar spoznamo po barvi na licih in dihanju, mu ponudimo za okrepitev skodelico gorkega vina, čaja ali kake druge močne pijače. — Zelo pametno bi bilo, da bi čitateji takoj ko to prečitajo, poskusili kako se ima ravnati, če se hoče umetno vzbuditi dihanje. Če pride nesreča, se potem lahko takoj pomaga.

Vzroki slaboumja. Učenjaki navajajo trojno vrsto vzrokov te bolezni: 1) vzroke pred porodom, 2) vzroke med porodom in 3) vzroke po porodu. Danes se hočemo pečati z nekaterimi slučajji, ki spadajo v prvo vrsto. Izkušnja nas uči, da potomci sorodnih zakoncev navadno niso kaj čvrsti in zdravi. Mante-gazza trdi, da je med 512 zakoni, sklenjenimi med krvnimi sorodniki, našel samo 103 zakone z normalnimi (navadno zrašenimi) otroci. Skoraj štiri petine od teh zakonov je bilo ali nerodovitnih, ali pa so bili njih otroci slabotni, slaboumni, bolehní, spačeni ali pa jih je metala božjast. Najnavadnejši vzrok slaboumja pa je nezmereno uživanje alkohola, kar so vedeli že stari Grki. Sloveči otroški zdravnik dr. Demme je našel pri desetih treznosti vdanih družinah 81,9%, pri desetih pijančevanju vdanih družinah pa le 17,5% duševno normalnih otrok. Bourneville je našel med 1000 slaboumnimi (idijotskimi) otroki, da so bili očetje v 471, matere v 84 slučajih vdani pijančevanju, torej skupaj 620 slučajev (62%). Dahl na Norveškem trdi, da ima 50 do 60% vseh idijotov (slaboumnih) pijance za svoje roditelje.

Novosti v tehniki.

Poučevanje ruskega kmeta s kinematografom. Ruska vlada namerava uvesti kinematografe, ki naj bi kmetom po vaseh razkazovali nove stroje ter razne načine vzornega gospodarstva. Obenem bodo gospodarski veščaki razkladali slike. Posebno važnost polaga ruska vlada, da se kmeta prepriča o dobroti in važnosti gospodarskih strojev.

Največji predor ali tunel, ki je bil zgrajen v Evropi, je simplonski. Dolg je 20 kilometrov.

Moč dinamita. V Ameriki so delali poskuse s podmorskimi minami. V njih je bilo 50 kg dinamita. Zažgali so jih z električno žico. Mina je vrgla vodo 150 m visoko.

Šipe za okna se izdelujejo tako, da se steklo vlije v dolge cevi. Te se nato na jedni strani razreže in se jih

položi na kamen v gorko peč. Razrezana cev se tu tako zravna, da postane iz nje ravna plošča in gladka šipa. Pri tem se v peči marsikatera cev razleti in razprši na tisoče majhnih delov.

Najvišji polet zračne ladije. Na Nemškem se je nova zračna ladija »L. III.« v treh in pol urah vzdignila v višino 3125 metrov. V njej je bilo 17 oseb. Dosedaj je to najvišji polet, ki ga je dosegla kaka zračna ladija. Zračne ladije so veliki baloni.

Leteče vlake je iznašel neki Francoz. Ti vlaki bodo leteli s pomočjo elektromagnetizma z velikansko hitrostjo po zraku, ne da bi potrebovali kakęga stroja ali tračnic. Lete in vise v zraku s tako silo, da jih ni mogoče premakniti, dokler ni prekinjen električni tok. Novo iznajdbo bodo uporabljali začetkom za poštno pošiljatve.

Kako globoko so že prevrtali zemljo. Da doženejo, kako globoko sega kaka ruda in v druge znanstvene namene, so na večih krajih navrtali z velikanskimi svedri zemljo. Svedri so iz jekla in imajo na koncu rezalne demante. S takimi svedri prevrtajo več sto metrov globoko. Najglobejše so zavrtali dosedaj na Nemškem v Paruševicah pri Rybniku. Prišli so s svedrom 2063 m globoko v zemljo, torej nad 2 kilometra.

Z letalnim strojem iz Amerike v Evropo. V Ameriki je razpisana nagrada v znesku 250.000 kron za onega, kdor preleti z letalnim strojem atlantski ocean. Med prvimi se je zato že oglašil mladi Wanamaker, sin bogatega ameriškega trgovca. Njegov letalni stroj bo imel prostora za 3 ljudi. S seboj bo imel 15 centov petroleja, olja in drugih potrebščin. Motor je močan za 200 konjskih sil in tehta sam 600 kg.

Tlakovanje cest. Znano je, da so vsa večja mesta tlakovana, bodisi s kamenjem, lesom, asfaltom ali kako drugo trpežno snovjo. Glavne ulice in trgi Prage in skoraj vseh manjših čeških mest, so bile tlakovane že v prvi polovici 16. stoletja. Staro Prago so tlakovali že leta 1331. Pariz so tlakovali že l. 1186, Kodanj 1500. Na Nemškem se nikjer ni cest tlakovalo pred 14. stoletjem. Tlakovanje cest ima predvsem namen odstraniti s ceste blato in omogočevati lepše čiščenje teh prometnih sredstev.

Novo vrste kosa. V Mariboru je nekdo izumil nove vrste kosa, ki bo baje v gospodarstvu neprecenljive vrednosti.

Nov stroj za izdelovanje pisalnih peres. Newyorški inženjer Wetson je sestavil priprost in praktičen stroj za ceneno izdelovanje pisalnih peres.

Zanimivosti narave.

Električni toki v človeku in živalih. Voda teče vedno navzdol, proti kraju, kjer se more neovirano razliti, kjer je še dovolj prostora. Podobno je pri elektriki. Tam govorimo o vodnih, tu o električnih tokih. Iz kraja večje napetosti pomika se elektrika na kraj manjše. — Tudi pri živih bitjih so dognali električne toke. Med dva, na koncih nestikajoča se zdrava prsta, položili so bakreno žico, ki se jih je tesno dotikala in bila na sredi v dotiki z aparatom, ki se takoj zgane, če je v žici kak električen tok in pokaže tudi tega smer. Pri zdravih prstih ni bilo opaziti v aparatu nikake izpremembe. Poizkuševalec si potem rani en prst in v rano dene en konec žice, drugi konec pa je bil še vedno v dotiki s zdravim prstom: aparat je zaznamoval električen tok in sicer v smeri od zdravega proti ranjenemu prstu. Sledi: v telesu je elektrika, a izenačena. Ko pa je poskuševalec ranil prst, nastale so v rani kemične izpremembe, napetost se je zmanjšala in iz kraja večje napetosti v zdravem prstu se je pomikala elektrika v kraj manjše proti rani. Poskušali so dalje pri živcih. Vedno so opazili, da se pomika elektrika od mirujočega dela proti delujočemu. Potemtakem spremljajo vse naše duševno delovanje mali električni toki. Isto so dognali pri mišicah: električni tok je vedno krožil od mirujočega dela mišice proti delujočemu. Vsak gib živalskega telesa je torej opremljen od električnih tokov. So pa tudi živali, ki proizvajajo v gotovih delih svojega telesa take množine elektrike, da jim je mogoče z njo druge živali omamiti ali pa celo usmrtiti. O tem pa drugič.

Občutljivost rastlin za svetlobo. Na sprehodu opazimo, da je večina rastlin obrnjena s cvetom proti solncu. Solnčnica je prišla že v pregovor, da se vedno za solncem obrača. S poskusom pa so dognali še več. V popolnoma temno sobo postavili so mizo, na kateri sta bili pritrjeni dve električni žarnici, enake velikosti in po sodbi poizkuševalcev popolnoma enake svetlobne jakosti. Natančno na sredo med žarnici so postavili lonček z ravno vzklilim fižolom, katerega brstič je bil komaj 2 cm visok. Če bi bili žarnici svetlobno enako močni, bi brstič rasel navpično, ker pa je bila

ena svetlobno močnejša, nagnil se je proti nji. Rastlina je osramotila človeka: finejše občuti jakost svetlobe kot človeško oko.

Svetloba kresnic. Kresnice, te male lučke poletnih noči — tudi ivanjščice jim pravijo — kdo jih ne pozna? Zamah z roko za svetlo točko v zraku in k luči: vjeli smo samca, krila ima in na spodnji strani zadka dve belkasti lisi, v temi vijoličastozeleno sveti. Sežemo v travo ter nesemo ugrabljeno živalco k luči: nima kril, samica je, ne more letati in lazi po travi. Sveti se bolj kot samec, cel zadek je razsvetljen. Zanima nas vzrok te svetlobe. Pod drobnogledom so dognali, da proizvajajo svetlobo neke žleze, do katerih vodijo premnoge vzdušnice in živčni končiči. Po tankih cevkah vzdušnicah prihaja do teh žlezolstnic tudi od spodnjih strani zrak, v katerem je okroglo dvajset odstotkov kisika, plina, brez katerega ne živi nobeno živo bitje (izjemo delajo menda le neke vrste glive-cepljivke) in ne gori nobena luč. Živci pa uravnavajo pritek zraka; svetloba žlez je manjša ali večja. S tem smo pa že tudi povedali, da igra tu glavno vlogo kisik. Izločki tolstnice okisavajo, to je toliko kot izgorevajo in pri tem proizvajajo svetlobo,

Kotiček za gospodinje.

Perilo. Ko namakaš perilo, pridene dotični vodi skodelico bencina. Tudi lugu, v katerem kuhaš perilo, primešaj pol skodelice bencina. Če storiš to, ti ni treba perila tako zelo mencati in uporabljati tako velike množine mila kot sicer. Olajšaš si torej delo, perilo pa bo kjub temu lepo belo in mehko.

Čas za letoviščarje prihaja. Veliko deželanov se ga že veseli; kajti marsikdo moro imeti od tujcev lep in lahek zaslužek. Seveda je treba v vsaki občini zlasti gospodinjam skrbeti za to, da privabijo goste in jim napravijo bivanje toli prijetno, da se vsako leto vračajo radi in privabijo seboj še novih gostov. Če je kraj še tako lep in prijazen, gostov ne bo, če je kraj zapuščen. Kjer ni dostojnih sob, nečedne in dobre gostilne, kjer ni niti za denar dobiti ne jedi in ne pijače, kjer je vse umazano, smradljivo in zanemarjeno in kjer so domačini neprijazni, neuljudni, nepostrežljivi ali morda celo surovi, v tak zanikern kraj seveda ne bo gostov.

Pri ženskah rezati lase nima nikakega smisla. S tem postane pač posamezni las nekoliko debelejši, a obenem drevenejši. Lasišče samo in hra-

nitev las se s tem prav nič ne izboljša. Ostriči lase ima smisel le po boleznih, pri katerih — kakor po legarju in šenu — izpadejo skoraj vsi lasje. S tem, da v takih slučajih lase ostrižemo, skrbimo za boljše prospevanje nanovo rastočih mladih las.

Japonke. Največja čednost, ki diči japonsko ženo, mater in hčer je pokornost. Najprej je pokorna staršem, potem možu, a naposled celo svojim otrokom. Preko teh mej v obče ne sega modrost japonske žene.

Mala dekleta se nauče igrati kuharije in razumna mati podpira njihovo prirojeno nagnenje za to delo s tem, da jim nalaga razna kuhinjska opravila, zlasti, da jih pusti skuhati sem pa tja kako manjšo in priprosto jed. Na ta način se vzbujajo pri rastočih dekletih zanimanje za gospodinjstvo v kuhinji. Koliko deklet, ki težko delajo v tovarni, bi moglo služiti za kuharice in imeti boljši zaslužek in lepše življenje, če bi se jim že v mladosti vzbujal smisel za kuhinjo. Žal, da se, zlasti v delavskih rodbinah vse premalo važnosti polaga na gospodinjstvo vzgojo deklet.

Ženska kot duhovnik. V zadnjem času se je na Finskem več deklet posvetilo duhovniškemu poklicu. V zadnjih dneh pa je bila prva, Vendla Ivaska, posvečena za duhovno in takoj nastavljena kot dušna pastarica na ženski kaznilnici v Tavastehu. Pri nas ima cerkvena gospoda žensko še vedno za manj vredno bitje.

Če se je loncu kaj prismodilo, deni vanj vroče vode in pepela od drv ter sode. To naj se odkuha, potem pomij lonec. Nikar pa ne prestavlaj take lonce po cele dneve po ognjišču, nego osnaži jih čim preje.

Moka se jako rada pokvari. Zato jo je treba večkrat premešati in prezračiti. Suha moka je redilnejša nego vlažna. Dobra moka je rumenkastobela. Med prsti se čuti suha in čvrsta ter škriplje. Kadar kupuje gospodinja moko, naj pazi, da bo imela ta svojstva.

Gospodarske drobtine.

Semnji, od dne 31. maja do 6. junija: 31. v Mirni peči in Kostanjevici; 1. v Stari Cerkvi (Kočevski okraj), v Osilnici in na Slapu pri Vipavi; ponedeljek po binokostih v Ilirski Bistrici; 2. v Svirci in v Motniku; torek po binokostih (2.) v Zagorju na Notranjskem (za blago in živino), v Loki, v Metliki, v Bušehi vasi in v Radohovi vasi; 3. v

Ljubljani in v Krškem (za živino in prašiče); 4. v Mokronogu (za prašiče) in v Kandiji za prašiče pod 1 letom; četrtek po binkošnih (4.) v Senožečah, Cirkniku, Hinah in na Igu; 5. v Koprivniku in na Travi; 6. v Vinici.

Zelena ali šelin. Pri zeleni gre v glavnem za to, da napravi čim le mogoče debel koren, kar pa se da doseči le tedaj, če se ji močno gnoji in jo posebno s početka, predno se je presadila, pridno zaliva. Zelena ugaja srednje zvezna zemlja, ki je globoko prekopana in dobro zdrobljena. Gnoja ni zeleni nikdar preveč, vendar se ji ne sme preveč gnojiti s takimi gnojili, ki pospešujejo razvoj listja, posebno pa s kalijevimi solmi. Če je le mogoče, naj se gnoji za zeleno z dve ali celo tri leta starim gnojem, ker ji svež gnoj ne ugaja, a tudi takšna gnojila se smejo le previdno rabiti. Po svežem gnoju napravi zelena preveč listja, po tekočih gnojilih pa preveč stranskih korenin, kar pa ni prav. Na vsak način pa se mora zelena če se hoče, da koren zdebela, posebno spočetka dobro in večkrat zalivati in zemljo večkrat prerahljati.

Jasli so živini to, kar je človeku skleda. Po naših hlevih pa dobimo čestokrat, da so jasli strašansko zamazane. Očiščene niso bile, odkar jih je mojster napravil. V takih jaslih ne je živina rada, kakor ne človek iz umazane skleda. Snaga je tudi tu neobhodno potrebna, če hočemo, da se bo živina redila. Jasli je treba torej večkrat očistiti in če mogoče tudi oprati. Ako so jasli pokvarjene in razbite, jih je treba popraviti, da se živina pri njih ne poškoduje. Pravi gospodar mora imeti povsod svoje oko!

Šivalne stroje je začela prodajati v Ljubljani tvrdka Petelinc. Več med oglasi.

Da ne pojde solata v seme, priporočajo nekateri, naj se dvigne celo rastlino z lopato nekoliko iz zemlje. Za kako dlan od rastline naj se zabode lopato v zemljo in jo poševno potisne pod korenine. Nato naj se pritisne na držalo lopate tako, da se rastlino z zemljo vred nekoliko privzdigne in spusti potem zopet na mesto. S takim ravnanjem se zemlja deloma strese ali loči s korenin, vsled česar se rastlino moti v rasti, a rastlina ne ovne. Izvršiti se pa mora to delo še preden je začela iti solata v seme.

Plesnoba na vrtnicah je podobna plesnobi (oidiumu) na trtah. Zato se tudi na isti način pokončuje. Najboljše sredstvo proti tej bolezni je torej žvepljanje.

Čim požene vrtnica nekoliko peres, jo je treba nekoliko poprašiti z žveplenim prahom, a delo je večkrat ponavljati. Najbolj napada plesnoba rumeno vrtnico »Marechal Niel«, ki je najlepša vseh vrtnic in je pri nas jako razširjena.

Na tedenjski semenj v Ljubljani dne 27. t. m. je bilo prignanih 33 volov, 2 kravi, 1 tele, 13 klavnih prašičev in 145 prašičkov za rejo. Cena živine je bila: Voli II. vrste (pol pitani) od 80 do 84 vinarjev kilogram žive teže, III. vrste (vprežna živina) pa 76 do 80 vinarjev. — Kupčija je bila radi deževnega vremena bolj slaba.

Izkušena kuharica.

Domača hči kuharici: Oh, Meta, vam smem zaupati! Ali veste, kaj je nesrečna ljubezen?

Kuharica: O, že triindvajsetkrat.

Škoda.

Pijanec: Jaz bi rad pil vodo, jako rad... če bi le imela tak okus kot žganje.

Prava žalost.

Kmet pride k župniku naznaniti smrt svoje žene. — Župnik: »Kdaj je umrla?«

Kmet: »Včeraj, gospod župnik, škoda da ni umrla en dan poprej, da bi jo bili v nedeljo pokopali.«

Listnica upravnštva. Naročnike, ki še niso poravnali naročnine, prosimo, da to čimpreje store. Naročnike, ki smo jim sporočili, da jim ustavimo list s prihodnjo številko, prosimo, da nam to prepričijo s tem, da nam takoj pošljejo naročnino, ki znaša za celo leto K 3, od 1. maja naprej 2 K. — Le če vrše naročniki svojo dolžnost napram listu, je mogoče, da se bo list še zboljšal. Današnja številka obsega 12 strani, kar dokazuje, da imamo resno voljo ustreči željam in potrebam naročnikov.

Rupujte pri trgovcih, ki inserirajo v listu. Sklicujte se na oglase v „Našem glasu“.

Loterijske številke.

Brno 27. maja: 87, 33, 75, 83, 31.
Gradec 27. maja: 21, 36, 73, 60, 8.
Inomost 27. maja: 59, 14, 36, 84, 73.

Mala oznanila.

Beseda 5 vinarjev, najmanj 50 vinarjev.

Pošlje se lahko v znamkah.

Trgovina z vinom (na debelo in drobno)

Peter Stepič. Sp. Šiška.

„Kavarna Europa“ v Ljubljani.

Shajališče deželanov. Najboljši zajuter.

TRŽNE CENE

deželnih pridelkov na debelo.

V Ljubljani, dne 28. maja 1914.

Žito.	K	v
Pšenica	25	50
Rž	19	50
Ječmen	18	—
Oves	18	50
Ajda (siva)	25	50
Ajda (črna)	25	50
Proso (belo)	22	50
Proso (rmeno)	19	—
Koruza (stara)	—	—
Koruza (nova)	17	50
Cinkvantin	21	—
Pšeno	32	—
Sočivje.		
Fižol (Ribničan)	35	—
Fižol (Hrvat)	35	—
Fižol (Prepelicar)	34	50
Fižol (Mandelon)	—	—
Leča	32	—
Grah	32	—
Semena.		
Domača detelja	185	—
Gorenjska repa	165	—
Laneno seme (domače)	33	—
Konopno seme	28	50
Kuminovo seme	85	—
Drugi pridelki.		
Krompir	5	50
Cebula	30	—
Zelje v glavah	—	—
Zelje kislo	16	—
Repa sveža	3	—
Repa kisla	5	—
Seno	7	50
Slama	6	50
Stelja	—	—
Suhe gobe	—	—
Suhe hruške	—	—
Suhe česplje	96	—
Orehi	80	—
Brinje	18	—
Zelod	6	—
Ježice	8	—
Smrekovi storži	9	—

Nova tovarniška zaloga najboljših šivalnih strojev Gritzner. Ne kupujte nikjer, dokler ne poskusite moje stroje. Prednosti: lahek tek brez ropota, vsak stroj ima kroglični tek (Kugellager) a ne stane za to nič več. Krpanje (mašenje) perila, nogavic in umetno vezenje (štikanje) Cena nizka, oprema najkrajše. Stroje za krojače in čevljarje.

☐ Jamstvo 10 let. ☐

JOS. PETELINC, Ljubljana
Križevniška ulica 7.

Razglas

o klasifikaciji konj leta 1914

- V smislu § 4 zakona z dne 21. decembra 1912, drž. zak. št. 235, vrši se klasifikacija konj za mesto Ljubljano po okrajih naslednje dni:
  - dne 16. junija za I. (šolski okraj),
  - dne 17. in 18. junija za III. (dvorski okraj),
  - dne 19. in 20. junija za IV. (kolo-dvorski okraj),
  - dne 22. junija za V. okraj (predkraj, Črna vas, Ilovica, Hauptmanca, Karolinska zemlja, Hradeckega- in Kurja vas.
  - dne 23. junija za II. (šentjakobski) in za VI. okraj (Vodmat) in vse konje, ki se omenjene dni iz kakoršnega koli vzroka niso mogli pripeljati.
- Posestniki iz III. in IV. okraja se pismeno obveste, kdaj jim je privedi konje.
- Konje iz vsakega okraja je ob istem času in sicer ob določeni uri privedi na trg Tabor.
- Konje je privedi posamez in ob uzdi, vozove in vprego pa je pustiti doma.
- Vozove puščati na Taboru ali v neposredni bližini ni dovoljeno.
- Posestniki, ki ne pripeljejo svojih konj pred klasifikacijsko komisijo, se kaznujejo z globo do 200 K, eventualno z zaporom do enega meseca.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 15. maja 1914.

**TOVARNA
ZAMAŠKOV
JELAČIN & KO
LJUBLJANA**

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNÍ UVOZ PROBKOVINÉ
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Velika zaloga špecerijskega blaga, špirita, žganja, moke, otrobov in koruze. :

Franc Babič
Ljubljana

Dolenjska cesta št. 2 in 14.
Na drobno in na debelo.

Papirna trgovina

Ivan Gajšek

nasl. Jerneja Bahovec
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 2
(poleg „Prometne banke“).

Priporoča svojo veliko zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Primerna birmanska darila, molitvenike itd.

Ivan Magdič

krojač prve vrste

Ljubljana, Dunajska c. 20
(nasproti kavarni „Evropa“)

:: se priporoča. ::

:: Zaloga angleškega blaga. ::

Novo!

Novo!

Zaloga pohištva „JAVOR“

Ljubljana, Rimska c. 16.

priporoča slav. občinstvu svoje izdelke ter izvršitev vseh mizarskih del kakor opravo hotelov, prodajalen izložb, vsa stavbna dela itd. itd.

Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.

Najnižje cene! Točna postrežba!

Ivan Marchiotti

Ljubljana, Sv. Petra c. 30.

Trgovina vsakovrstnega usnja na drobno in debelo, velika zaloga najboljših izdelkov za snaženje čevljev, ter največja

:: izbira gornjih delov. ::

Berite!

Berite!

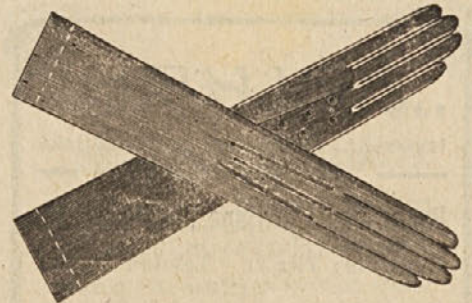
Predno kupite nagrobni spomenik, si oglejte mojo veliko zalogo

najmodernejših spomenikov

prevzemajo se vsa v kamnoseško obrt spadajoča dela po najnižjih cenah. Ker se radi opustitve razproda vsa zaloga spomenikov, se prodajo pod lastno ceno.

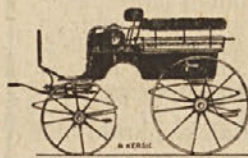
Priporoča se cenjenemu obisku s spoštovanjem

I. Čamernik - Brezovšek.

O. Bračko, Dunajska c.

priporoča svojo specialno trgovino vsakovrstnih rokavic.

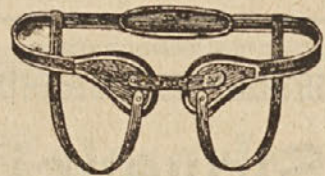

Peter Keršič

Sp. Šiška

Ljubljana

tovarna vozov in avtomobilnih karoserij, se priporoča slavnemu občinstvu za nakup vozov, ter vsa v to stroko spadajoča popravila.

Nizke cene!

Postrežbatočna!

BILINA & KASCH

(M. Schubert)

Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

Priporoča svojo bogato zalogo kirurških predmetov (kilnih pasov), galanterijo, parfumerijo, rokovice, moderna predtiskarija, izdelovanje gumbov itd.

„ANGLO“

zaloga čevljev

ANTON NOVAK

Ljubljana, Šelenburgova ul.

Priporoča veliko zalogo vsakovrst-

:: nih čevljev po nizkih cenah. ::

Krasne spomladanske novosti

dobro blago in po že priznано najnižjih cenah dobite v modni trgovini

Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz jutranjih oblek, la kakovosti moško, žensko in otroško perilo, najmodernejši moški klobuki in čepice. Dalje čepice za dame, deklice in otroke, razni nakiti, vse potrebščine za šivilje itd.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska c. 33.

Centrala: TRST. Telefon št. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in za carinanje vsake vrste, prevaževanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvržena blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjenje pohištva in blaga v suhih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov.

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Cene zmerne. Točna postrežba.

Slovenci!

Zahtevajte povsod le Ciril-Metodove vžigalice!

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vseh v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

Premerl & Jančar
Ljubljana

Dunajska cesta št. 20. — Kolodvorska ulica št. 18.

Pristne emajlne barve, karbolinej, mavec itd. itd. Na drobno in debelo. — Na drobno in debelo.

IVAN KRAIGHER

I. ljubljanski umetni in fini brusac LJUBLJANA, Židovska ulica.

Delavnica z električnim obratom in prodajalna jeklenine.

Zaloga najboljših jeklenih, kuhinjskih in žepnih nožev, britev, škarij ter :: potrebščin za mesarje itd. itd. ::

Fotografičnih :: aparatov in :: potrebščine ima v zalogi

„Adrija“

drogerija in fotomanufaktura

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

70 let obstoječa tvrdka

J. GIONTINI

priporoča slavnemu občinstvu vljudno svojo bogato zalogo mašnih knjig za birmance.

Sukno, volнено blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo možko perilo se dobi najceneje v manufaktorni in modni trgovini

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Oglejte si zalogo ali zahtevajte vzorce

Za vroči letni čas

so najboljše obleke iz angleškega „FRESCO“ in japonske svile „CHANTUNG“. Josip Rojina, krojač Ljubljana.

Nakupujoči

oblačilno blago za ženske, moške in otroške obleke

JANKO ČEŠNIK
Ljubljana, Stritarjeva-Lingarjeva ul.

Popolna oprema za neveste. Velika zaloga vsakovrstnega belega perilnega blaga v bombažu in platnu v poljubni širokosti. Volnene odeje. Lastni izdelek šivanih odev v vseh barvah. Različne preproge, linoleji, zastori, garniture itd.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

EMA ŠINKOVEC

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Trgovina s perilom, manufakturo in modnim blagom ter potrebščine za šivilje itd. itd.

Dobro blago! Nizke cene!

B. Sevar

Ljubljana, Sv. Jakoba trg

priporoča po najnižjih cenah svoje špecerijsko blago, špirit, žganje in moko.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepre:: močljivih havelokov itd. itd. ::

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo. «

Na debelo in drobno!

Tovarniška zaloga perila in izdelovalnica zavratnic

Engelbert Skušek

Ljubljana, Dunajska cesta 7

se sl. občinstvu najljubše priporoča.

:: Pismena naročila z obratno pošto. ::

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica številka 3.

Največja slovenska hranilnica

Denarnega prometa koncem I. 1913 K 700.000.000.—
 Vlog K 43.500.000.—
 Rezervnega zaklada K 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

  $4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo o. kr. deželne vlade,

Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Velika zaloga najfinejših in nogi najbolj priležnih čevljev za dame, gospode in otroke

Viktorija Sterniša

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

Gg. učiteljem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

KMET & Co.

Ljubljana, Marija Terezija cesta 8.

Trgovina z žitom, semeni in deželnimi pridelki. Pristno laško in istrsko brinje vedno v zalogi.

Podjetje zvezdnih tkanin „HERMES“ v Ljubljani
 Šelenburgova ulica 5

prodaja vsako sredo in soboto **OSTANKE** raznega oblačilnega blaga za skoro polovične cene.

Ostanke pošiljamo po naročilu tudi po pošti. — Zahtevajte cenik!

Parna opekarna Josip Lavrenčič Postojna.

Priporoča svojo

priznano dobro opeko

vseh vrst na primer: zidak, strešnik (kavler), zarezan strežnik (falc, šlesar), korita, votlo opeko in opeko za tlak po najnižji ceni.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom letos o priliki 25 letnice obstoja svoje tvrdke prodajal

birmanska darila

kakor ure, verižice, obeske, prstane, uhane itd. po znatno znižanih cenah. —

Edina zaloga najboljših ur z lastno znamko „TUP“.

Lastna delavnica z električnim obratom za popravila in nova dela. **L. Černe** juvelir in trgovec
 LJUBLJANA, Wolfova ulica 3.

Ustanovljena leta 1881.

Kmetska posojilnica

ljublanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

  $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 K.

Kolesarjem

priporočamo

kolesa in kolesarske potrebščine ::

domače tvrdke

ANA GOREC

špecialne trgovine s kolesi in posameznimi deli

Ljubljana

Marija Terezija cesta 14.

(Novi svet, nasproti Kolizeja).

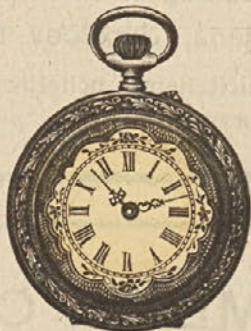
Zahtevajte moj novi povečani cenik!

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Samo K 4'10!

Glavno zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

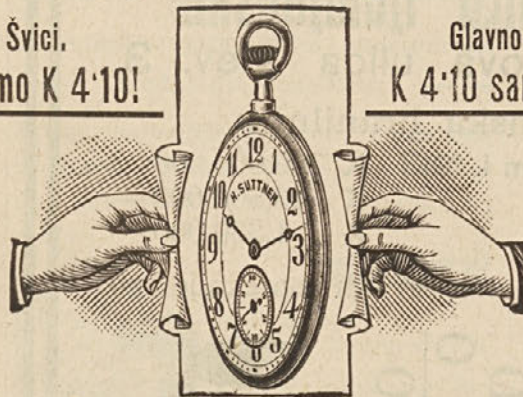
K 4'10 samo!

Št. 806. Srebrna cilindrem., močni srebrni pokrovi, trpežno kolesje, 6 kamnov, K 10.50

Št. 807. Srebrna cilindrem., močni srebrni pokrovi z zlatim robčkom, trpežno kolesje, 6 kamnov, K 11.50

„IKO“

Št. 410. Nikel. anker rem. Rosk. pravo švicarsko kolesje K 4'10

Št. 500. Nikel. anker rem. Rosk. s sekundnim kazalcem K 5.50

Št. 365. Nikelnasta verižica z lepim obeskom, K 1.—
 Št. 865. Srebrna verižica, 15 gramov, K 2.20
 Št. 865. „ „ 30 „ „ K 4.40
 Št. 851. „ „ 50 „ „ K 6.—
 Št. 878. Amerikanska double zlata z lepim obeskom, K 7.70

Št. 803. Jeklena ali nikelnasta cilindrem., trpežnim kolesjem, K 7.90

Št. 804. Srebrna cilindrem., močni srebrni pokrovi, trpežno kolesje, K 9.50

„Zenith“

H. SUTTNER, Ljubljana šte. 32

največja in najsolidnejša razpošiljalna trgovina zlatnine in srebrnine na vse kraje sveta.

Trgovina s špecerijskim blagom.

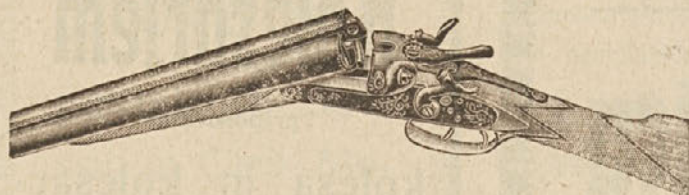
Trgovina z moko in deželnimi pridelki.

Na drobno in debelo. **A. ŠARABON, LJUBLJANA** Na drobno in debelo.

Glavna zaloga rudninske vode.

Apenta, Fran Jožefova, Friedrich-halska, Herkules, Hunyadi Janoševa, Püllna, Rakozyjeva palma, Šaratica, Šternov, Zaječiska Seideschitzer, Bilinska slatina, Bonitacijev vrelec, Francovarski Natalljin vrelec, Giesshübelska slatina, Gleichenberški vrelec, Preblavska slatina, Rogaska slatina, Salvator, Karlovovarski vrelec, Krondorški Štef. vrelec, Karlovovar, vrelčeva sol.

Velika pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom   Zaloga špirta in žganih pijač.

F. K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Selenburgova ul. 6.

Puške, samokresi, automatične pištole, lovske potrebščine.
Topič „Salud“. Umetalni ogenj. Priprave za ribji lov.
C. kr. prodaja smodnika. — Pišite po cenike.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga blagovolite se obrniti na trdko

A. & E. Skaberne
Ljubljana, Mestni trg 10.

Obstoji od leta 1883.
Vzorci poštine prosto.
Izredno nizke cene.

A. Rasberger
Ljubljana, Sodna ul. 5.
Prodaja vseh vrst gramofonov.

Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju. Cene nizke.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

:: Delniška glavica 8,000.000 kron. ::

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni zaklad okroglo 1,000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje od dne vloge po čistih 4 $\frac{1}{2}$ %.